

Waterveiligheid en muskusratten gaan niet samen

Waterschappen zorgen voor onze waterveiligheid. Al jaren werken zij aan veilige dijken en andere maatregelen om het water de baas te blijven.

Muskus- en beverratten passen helaas niet in ons watersysteem: zij vormen een bedreiging voor dijken, oevers en kades. Zeker wanneer we niet ingrijpen.

De insteek van de waterschappen in Groningen, Drenthe en Overijssel is: schade van muskus- en beverratten beperken om wateroverlast te voorkomen. Samen houden ze de populatie van muskus- en beverratten zo laag mogelijk. Vangmiddelen worden continu aangepast aan de situatie, ook om andere dieren onbedoeld te vangen.

Voor onze veiligheid

Muskus- en beverratten kunnen flinke schade aanrichten aan onze infrastructuur. Denk hierbij aan kades, oevers, dijken en (spoor) wegen.

Muskusrat

Muskusrattenbestrijding is noodzakelijk

Werkgebied muskusrattenbestrijding, regio Noord-Oost

Waarom herkennen we de beverrat?

- De beverrat kan van kop tot romp 50 tot 60 cm lang worden. De ronde staart is 30 tot 40 cm lang. Hij weegt gemiddeld 5 tot 6,5 kg, een gewicht van boven de 10 kg komt bij uitzondering voor.
- De natuurlijke kleur is meestal bruin, waarbij de buikzijde lichter van tint is. De pels bestaat uit een dichte ondervacht. Omdat de beverrat meestal uit fokkerijen afkomstig is, treft men in het wild veel beverratten aan met een opvallende pelskleur: mokkabruin, pikzwart, geelbruin of blauwgrijs.
- De beverrat heeft verhoudingsgewijs kleine oren, kleine voorpoten en grote achterpoten met zwemvliezen tussen de vier binnenste tenen.
- De achterpoten hebben een breedte van 7-9 cm en een lengte van 12-16 centimeter. Verder heeft een beverrat grote snorharen en opvallende oranjekleurige snijtanden. Jonge dieren hebben vaak een witte rand rond de neusgaten.

Beverrat

Meldpunten

U kunt melding doen van muskus- en beverratten bij uw eigen waterschap.

Waterschap Reest en Wieden (R&W)
telefoon: (0522) 276767
website: www.reestenwieden.nl
e-mail: waterschap@reestenwieden.nl

Waterschap Regge en Dinkel (WRD)
telefoon: (0546) 832525
website: www.wrd.nl
e-mail: info@wrd.nl

Waterschap Velt en Vecht (V&V)
telefoon: (0524) 592222
website: www.veltenvecht.nl
e-mail: info@veltenvecht.nl

Waterschap Hunze en Aa's (H&A)
telefoon: (0598) 639800
website: www.hunzeenaas.nl
e-mail: muskusrat@hunzeenaas.nl

Waterschap Noorderzijlvest (NZV)
telefoon: (050) 3048911
website: www.noorderzijlvest.nl
e-mail: muskusrattenbestrijding@noorderzijlvest.nl

Waterschap Groot Salland (GS)
telefoon: (038) 4557200
website: www.wgs.nl
e-mail: info@wgs.nl

Deze dijk is verzwakt door graafwerk van muskusratten

Een muskusrat kan per jaar wel een kubieke meter grond verzetten. Dat zijn ongeveer twaalf volle kruiwagens!

Muskus- en beverratten graven in oevers, ze veroorzaken verzakkingen of een instabiele dijk met instortingsgevaar.

Ook agrariërs ondervinden hinder van muskus- en beverratten. Tractoren zakken regelmatig weg in gangen van de bouwen van muskus- en beverratten. Waterschappen moeten het werk langs een waterkant veilig houden, onder meer om de oevers te kunnen blijven maaien voor een goede waterafvoer.

Snelle voortplanting

Muskusratten planten zichzelf erg snel voort. Een paartje muskusratten krijgt jaarlijks zo'n 20 jongen. De jongen zijn binnen een half jaar geslachtsrijp. Met deze gegevens kunnen we dus stellen dat de muskusrat zichzelf elk jaar vertienvoudigt!

De beverrat krijgt maximaal 16 jongen per jaar. Jonge vrouwtjes die in het voorjaar worden geboren kunnen in het najaar zelf alweer hun eerste jongen krijgen. Beverratten komen in ons land nog niet zoveel voor als de muskusratten.

Geen natuurlijke vijanden

Muskus- en beverratten kennen in ons land nauwelijks natuurlijke vijanden. De toegang tot de muskusrattenbouw bevindt zich onder

het water, wat het voor natuurlijke vijanden moeilijk maakt het nest binnen te dringen. Beverratten zijn beduidend groter dan muskusratten en hebben in Nederland helemaal geen natuurlijke vijanden.

Hoe herkent u de aanwezigheid van de muskusrat?

De muskusrat verradt zichzelf op verschillende manieren:

Luchtbellensporen muskusrat onder het ijs

Winterhut muskusrat

Wisselssporen van en naar de bouw van een beverrat

Bouw van een beverrat

Metten is weten

Alle vangsten van muskus- en beverratten worden geregistreerd in een landelijk systeem om de ontwikkelingen nauwgezet te kunnen volgen.

Door succesvolle bestrijding van de muskus- en beverratten zijn er de komende jaren steeds minder muskus- en beverratten te vinden in ons werkgebied.

In 2004 vingden de waterschappen 400.000 muskusratten in Nederland. Nu zijn dit er nog 124.000, wat betekent dat de populatie aanzienlijk is teruggebracht.

De vangsten van beverratten zijn van 4500 in 2004, teruggebracht naar 550. Dit zijn landelijke cijfers.

Hoe lager de populatie, hoe minder schade aan oevers, kades en gewassen. Des te beter kunnen de waterschappen onze waterveiligheid garanderen.

Deze tractor is weggezakt in een muskusrattenbouw

Hoe herkennen we een muskusrat?

- De muskusrat kan 30 tot 35 centimeter lang worden en weegt ongeveer één kilo.
- De staart wordt maximaal 25 cm lang, is zwart van kleur, heel licht behaard en zijdelings afgeplat. Er is geen enkel ander zoogdier dat zo'n staart heeft.
- De kop van de muskusrat is stomp en de kleine oren vallen bijna helemaal weg in de dikke pels.
- De voorpoten zijn vrij klein en duidelijk ingesteld op graven. Aan de voorpoten kunnen we maar vier tenen duidelijk onderscheiden.
- De achterpoten zijn veel groter en hebben vijf duidelijk zichtbare tenen. Tussen de achtertenen zitten zwemborstels, korte stevige haren die het zwemmen vergemakkelijken.
- Het dier heeft een dichte vacht en de kleur van de pels varieert van zwart tot bruin/roodbruin met allerlei schakeringen daartussen. De meest voorkomende kleur is een donkerbruine rug met een lichter gekleurde buik.

Staart en poten van de muskusrat

Bestrijdingsaanpak

Tweemaal per jaar, in het voor- en najaar, gaan de muskusratten op zwerftocht. In het voorjaar gaan zij op zoek naar elkaar om spannetjes te vormen. Vervolgens zoeken zij een nieuw territorium om jongen te krijgen. De najaarstrek is vooral een trek van jonge ratten die zijn weggestuurd door de ouders en nu een eigen territorium zoeken.

Muskusratten trekken instinctief van ondiepe poldersloten naar diepere sloten.

Bestrijder speurt naar muskusrattenbouw

Bestrijder plaatst klem onder het ijs

Verzakking fietspad

Dit om te voorkomen dat ze bij een strenge winter door het ijs worden ingesloten. In diepere sloten groeit ook vaker riet. De muskusratten eten in de winter graag rietwortels.

Tijdens de voorjaars- en najaarstrek van de muskusratten, zetten de bestrijders vangmiddelen op de trekroutes van de muskusratten. In de overige periodes gaan zij op zoek naar de bouwen van muskusratten en plaatsen hier klemmen voor.